

SZILÁGY-SOMLYÓ.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P

és

A SZILÁGY-SOMLYÓ-VIDÉKI GAZDASÁGI-EGYLET KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden csütörtökön.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre	4 frt.
Fél évre	2 frt.
Negyed évre	1 frt.

Kéziratok vissza nem küldetnek.

Hirdetéseket felvesz helyben a kiadóhivatal.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Sz-Somlyó, az ev. ref. papi háznál, hova a lap anyagi és szellemi részét illető küldemények is ezírnendők.

Hirdetések jutányos árban. Bélyegdíj 30 kr.

A játék.

A jólétnek, a vagyonosodásnak nincs hatalmasabb két ellensége, mint az alkohol és a játék. A hol ez a kettő elkezd pusztítani, ott nemcsak az anyagi egzisztencia lesz kérdéssé, hanem lassankint ingadozóvá lesznek a morális fogalmak s a társadalmi lét kapcsai meglazulnak.

Az alkohol által okozott károk kiszámíthatatlan veszteséget okoztak már is az államnak a közvagyonosodásban, de legfőképp az emberanyagban. A társadalom korábban belátta e kóros állapot fenyegető jellegét és igyekezett mértékletességi egyletek alakításával segíteni az elharapódzó bajon. Sajnos, hogy ezen egyletek jótékony hatása nem lehet általános, mert csakis azon jóra való elemek csoportosulnak körül, melyek ezen egyletek létezése nélkül is önmagukból tudnának annyi erőt meríteni, mely a végzetessé válható bajokkal szemben a szükséges ellentálló képesség kifejtésére elegendő. Maga az állam ha nem is közvetlen intézkedéssel, de közvetve azzal járult a bajenyhítéséhez, hogy a szesz élvezetét magas fogyasztási adókkal megnehezítette.

Mikor az országgyűlésen a pénzügyminiszterium költségvetése tárgyalatott, a lottójövedék ellen többen erőlyesen felszólaltak, s feltétlenül elítélték ezen állami gazdálkodást, mely éppen a legszegényebb néposztályok keserves munkával gyűjtött filléreinek elharácsolására alapítja számítását. Maga a pénzügyminiszter is kénytelen volt elismerni ezen állami jövedék erkölestelen alapját és nem késett kijelenteni, hogy megszüntetésére törekedni fog; de egyelőre — addig, míg az ebből származó jövedelmet más uton fedezheti — kénytelen a lottójövedéket az állami bevételek közt szerepel-

tetni. Állami háztartásunk tehát még mindig azon nem irigyendő helyzetben van, hogy ilyen — szerinte is erkölestelen — jövedelmi forrás igénybevételét nem nélkülözheti.

A mi már lottójövedék címen mint nyers bevétel az állami pénztárba vándorol, az kétségtelenül a néptől vonatik el; és pedig attól a néptől, mely többnyire nyomorral és inséggel küzd. Már ha magában véve az is nagy kár, hogy a játék molochjának hozott áldozat árán az a szegény nép életmódját türhetőbbé tette — jobb táplálkozás, célszerűbb ruházkodás által a közegészségügyet előmozdithatta volna: még nagyobb kár az, a mit a játék-szenvedély kielégítésével erkölestesítésében vall.

Hová lesz ily uton az a felfogás, hogy az anyagi jólét eléréséhez csak egyetlen biztos ut vezet: a tisztességes munka és az ezzel párosult takarékoság. Egészséges társadalmi viszonyok mellett az egyén törekvésének más rugója alig lehet, mint tisztességes munka által magát a társadalomra nézve minél hasznosabbá tenni. Ha most már az egyéni boldogulás számára egy olyan út is nyitattik, a melyen nem kell a sikerért tűrni, izzadni és fáradozni, hanem a jólét kész gyümölcseként hull ölünkbe; ha a sors kockájának fordulására alapítjuk összes reményeinket, terveinket, egész jövőnket: hova lesz akkor lételünk biztonsága, s mi lesz belőlünk, ha a kocka vakra fordul?

Nem engedhető meg, s nincs jogosultsága erkölesi szempontból semmiféle sors- és lottójátéknak. Mert épen annak árt legjobban, a mi után az egyén valódi értékét, becsét szoktuk meghatározni. Előli a munkásság ösztönét, mert a játékost folyton azzal kecségteti, hogy még a legkétségbeesettebb helyzetből is kivághatja egy jó ternő. Azt gondolja magában: miért küzdjek, miért takarékoskodjam, mikor a sors szeszélye

egy nap alatt gazdaggá tehet? A krajcárokat egymás mellé rakogatni hosszú évek során tervszerűen, kitartó munkássággal rakni le a családi jólét alapját: olyan unalmas dolog!

Az államnak — még kedvezőtlen pénzügyi viszonyai közt is — le kellene mondani a lottó-jövedékről; s ha e lemondással támadt hézagot meg kellene is kezdetben sültetnie, egy-két év múlva a munkássághoz szokott nép adó-zóképességének emelkedése által a fokozott jövedelemben bő kárpótlást találha.

Ez a gondolkozásmód már annyira átment a köztudatba, hogy az általános óhajtatnak a mi kormányunk sem lesz képes hosszabb ideig ellentállani.

Városi közgyűlés.

Szilágy-Somlyó város képviselői október 18-án délután 3 órakor nem mondhatni, hogy népes, de igen érdekes közgyűlése volt polgármester, tek. Géncsy Sándor ur elnöke alatt. Előterjesztetett a községi iskolának az 1888—89-ik iskolai évről készített és iskolaszékieleg megvizsgált gondnoki számadása, a melrendben találtatván, gondnok a fenntartandók fenntartásával a számadás terhe alól felmentendőnek találtatott és a számadás a megyei tanfelügyelő útján a közigazgatási bizottsághoz felterjesztetni határozatott.

A fennebbi ponttal kapcsolatosan tárgyalatott az iskolaszékieknek ama kérése, hogy a város a községi iskolának előlegezzet, mintegy 1500 frt. követelését engedje el. Ezen kérés a számadások megvizsgálásával kapcsolatosan lett ugyan beterjesztve az iskolaszékiek és állandó választmány által, de tekintve azt, hogy e kérés a tárgysorozatban szabatosan jelezve nem volt, az ügy egy legközelebbi rendes közgyűlés tárgysorozatába felveendőnek határozatott.

köröndnek, melyen a mai politika pártusai végig vonaglanak: mulatságos dolog.

Legalább egy kis visszatekintéssel az.

Összehasonlítva a negyvenes évek szőnyegének tárgyaival, parányinak és kicsinységében nevetségesnek fog a történelem látócsövén keresztül látszani mindaz, a mi a jelenkor társadalmait szónoklásra és szavazásra hevíti.

Az a kor volt az égostromlás, emez a mindennapos küzdelmek kora...

Mind ezt átgondolva, mindjárt derültebb hangulattal nézhető a főminiszter dolga. De bizony ilyen nézőpontról, hidegvérrel olvasva, nem fekszi meg az ember gyomrát az Apponyi beszéde sem. Sőt ez a valódi tudása mindnyájunk nagyszabású kicsinységének engem arra is rávisz, hogy ne jöjjenek dühbe, a mikor dr. Fortunatus ur a előbb a fejéhez vágja Lamartinet, Montesquieut, Eötvöst, Gergelyt, Horácot, tökmagostól, meg a többi tudományos és másféle aprószeneket mind és azután még — neki állván feljebb, — reám fogja, hogy én vagyok az az elvetemedett, a ki nagy éhesen tudományos színben akar feltűnni a tekintetes, nemes és nemzeti közönség előtt!

Bizony, akármpolyen nagyok is a mai körönd férfiai: az egyik Nagyváradon, a székie után vágyó ellenlábasa Jász-Berényben, a harmadik Kotyikleten, ama égostromló kor emberei mellett ők mégis csak Babszem Jankók.

Azért, ha jogosult a csendes humor és békés kedély egy langymeleg fekete kávé mellett a „Pesti Hírlap” valamely szintén langymeleg vezércikkének elolvasásánál, ha jogosult egy derült mosoly, mikor dr. Fortunatus ur nagybecsű axiómaként közhírré teszi, hogy „disztribúció után nem nehéz satyrát írni”: százszor jogosultabb volt a csendes elkönlödés és

TÁRCZA.

Hazajöttem...

Hazajöttem valahára,
Itthon vagyok, itthon ismét!
Mosolyognak rám a kerti
Rozmaringok, bokrok, csérjék.

Mind körülvesz, édes ajkkal
Kérdegetnek lágy susogva,
Rám boriija leveleit
Az elaggott vén diófa.

Mikor tőlük egykor, régen
Búcsút vettem, hogy beszéltek! ...
Felelgettem vissza én is,
A virágnak, a lepkének.

Elhallgatom most is őket,
De szavok' szivem nem érti ...
Szebb a pázsit, zöld még a gyepe,
De hát hol van az a régi?

Régi fűzfa, állsz még most is?
Istenem, beh megvénültél.
Nem is csoda, megtépdeste
Lombodat a zugó felszél.

Kis házikómk görbe hátát,
A vén idő hogy megülte!
Tépett zsindey, pozdorja nád,
Szélhányta gally körülötte.

A vidék is, mintha lelkeim
Bánatos jelképe volna —
Szár az csaltit sir a szélben,
Hervadozó menta, rózsza.

Csak a szíved, anyám lelkeim,
Egyedül az változatlan:
A bocsánat anyyala él,
Minden egyes kis szavadban!

Doktor Ferenc.

Nagyváradai levelek.

V.

Uram! Szerkesztő ur!

Nemcsak a tengerésznap, hanem az általuk szárazföldi patkányságnak csufolt, közönséges cibilek is tudják már azt, hogy a felviharzott tenger hullámaif egyetlen egy szer képes elsimitani: az olaj.

A nyolcszázötven utazó magyarnak Turin városáig tornyos hullámokat verdeső haragjára úgy hatott a milánói vaggoncsere kényszerűsége, mint olaj a tüzre. Ellenben, mikor a „Torino” szó hangzott el az olasz konduktorok lágyan szóló ajkairól, úgy tetszett, mintha haragtengerre, ideghullámszára öntöttek volna minden viharerőt fékentartó, minden habhullámot elsimitó olajcseppeket.

„Piece de resistance”, mondaná mindenki, a ki a lovardák műszótárából szereti venni a szóképeket. Piece de resistance! mondom én, ki a politikai lovardának kacagó nézője vagyok már jó régóta.

A kacagás jogosult. Karzatán ülni annak a

A számadás vizsgálatán rendén a tek. polgármester ur felújította lapunk szerkesztőjének még június havában a képvisleti közgyűlés elébe terjesztett azon indítványát, hogy a város az iskolaügy fejlesztése és jövő biztosítása végett építsen egy új díszes s a kor követelményeinek megfelelő községi iskolát és e végre kérjen a nagyméltóságu vall. és közokt. miniszter urtól a költségvetésileg évenként kiutalni szokott 400 frt házbérnek megfelelő törlesztési kölcsönt. A közgyűlés ez indítványt elvileg egyhangulag magáévá tette, s a terv, költségvetés el, — s egyáltalában az ügy elkészítésére a tek. polgármester ur elnöklése alatt Nagy László, Barbolovics Alap, Ruzsika István képviselők személyében bizottságot küldött ki, s a bizottság jegyzői tollának vezetésével Virág Lajos városi főjegyző ur bizatott meg.

Polgármester ur előterjesztvén, hogy a regáló 1890. s esetleg az azt követő évekre leendő biztosítása céljából tárgyalási napul a tekintetes főbíró ur október hó 21-ét tűzte ki, megfelelő intézkedésre hívta fel a közgyűlést. A képvisleti közgyűlés felhatalmazta polgármester tek. Gencsy Sándor és tiszti ügyész tek. Faragó Sándor urakat, hogy a tárgyaláson megjelenve, a város érdekeit képviseljék és minthogy már a képvisleti közgyűlés a kártalanítás kérdésében a jelenlegi bérlett árig biztosította az államot, a kiküldöttek utasítva lettek, hogy a tárgyalásnál ily értelemben járjanak el.

Széniör.

Különfélék.

* **Gimnáziumunk** nyilvánossági jogának megszerzése érdekében Gencsy Sándor polgármester vezetése alatt Trusza Lajos esp. plébános, Csák Alajos gym. igazgató-tanár s házfőnök, Veverán József ügyvédből álló küldöttség járt f. hó 22 én dr. Schlauch Lőrinc püspök ur ó nagyméltóságánál Nagy-Váradon. A küldöttség Nagy-Várad tudós püspöke által igen meleg fogadtatásban részesült s közelebb bővebben fogunk szólni az elért eredményről is, mely egyelőre még nem érett meg a nyilvánosság számára.

* **Esküvő.** Brandt Oszkár megyei tisztségviselő ma reggeli 7 órakor esküdtött örök hűséget Huberth Mariának, Huberth József földbirtokos szeretetreméltó leányának, a helybeli r. kath. plébániái templomban. A fiatal pár esküvő után nyomban elutazott a vőlegény lakhelyére Besztercére.

* **Szakadatlan** panaszol a helybeli ipariskola igazgatósa, hogy több iparos sehogys sem akarja tanoncát a törvényszerűen kötelezett tanonciskolába járattatni. Az ipartestületi eljárás már több ízben figyelmeztette egyik-másik iparost eme kötelességének teljesítésére; de úgy látszik, hogy a tiszteletteljes bánásmód a helyett, hogy fogna ezeken, még inkább lábat ad némi a törvénnyel kibékülni sehogys sem akaró mesterek. Közelebb az eljárás szigorúan meg fog

méltóságos nyugalom, mely a nyolcszázötven magyar Turinban elfogá.

A gigászok korszakának elmúltá után egy visszamaradt gigász előtt . . .

*

A turini remete felállt a diszebed közepén és szólni kezdett.

Szólni kezdett azon a régi nyelven. Azon, a mely egyszerre megrázta a mi kis országunkat *akkor*, — forradalmárrá tette a konzervatív nemzetet és megannyi hőskökké az egyszerű polgárokat. Azon a nyelven, a mely soha nem ismert erővel rajzolt más nemzetek történetében is párját ritkító elnyomásokat. Azon, a mely hangos elkeseredéssé változtatta az elnyomott panaszt és tettevágyó akaratát az elkeseredést. És azon a hangon, a mely végül beírta velünk a magyar történeten kívül a szabadság szellemének történetébe is a magyar önvédelmi harc fényes napjait.

Szólt egy magyar tömeghez, melyhez hasonlóan nagyot ó régen, minőségűt sohasem látott. Ez az utazó tömeg a mai magyar társadalmat képviselte. Képviselte a vágyteljes idealistáktól az aluszékony nyárspolgárságig, de képviselte azt a társadalmat, melynek legszélsőbb idealistái sem mernek — és még a hangos vágyakban sem — elmenni oda, a meddig *akkor* elmentek tettel a mérsékeltek is.

Azt kérdeztem magamtól a beszéd egy kimagasló pontjának végén, mikor a figyelés egy pillanatra időt enged a gondolkodásnak, hogy mi lesz ebből az ellentétből? Mi lesz ebből, ha ez a megalkuvást soha nem ismerő ragyogó lángész azzal a szenvedélyességgel határáig csapkodó fényes honszeretettel szól ehhez a viszonyokkal már megalkudott, higgadtságával és köznapiságával kérkedő új korszakhoz? Képes lesz-e ez megérteni azt a lángészt, fog-e tudni együtt érezni azzal a más fajta honszeretettel? Fog-e hatást gyakorolni annak az előbbi nagy

büntetni közülök egy néhányat s ezzel tántorítani a folytonos panaszoknak.

* **Vandalizmus.** A helybeli róm. kath. temetőben néhai Olesenky I. fejfájára egy emberi koponya van illesztve; sirja körül pedig szétzörva emberi kéz- és lábcsontok hevernek. Hol a temető őre? Avagy megelégszik egyszerűen javadalmazásával a azon barbár bánásmóddal, melyben ő és sirás társai kedves halottjainak porladozó hamvait részeltetik. Ajánljuk ez ügyet s a derék sirás hatat az illető egyh. előjáróság kiváló figyelmébe. Különben a rendőrség nyomozza a tettest s az el is fogja venni méltó büntetését.

* **Névváltoztatás.** Zitterbaum Ede helybeli illetőségű, jelenleg bécsi lakos kereskedő segéd kérvényt adott be a helügyminisztériumhoz neveinek „Ligeti“-re leendő változtatása iránt. A minisztérium a kérvényt véleményezés végett városi hatóságunkhoz tette át, mely semmi akadályt sem górdít a kérvényező jó szándéka elé.

* **Mennyi honvédünk van?** A m. kir. honvédség összes létszáma, azaz anyakönyvi állománya — mint a „Katonai Lapok“ írja — legújabb adatok szerint a következő: 14 tábornok, 32 ezredes, 33 alezredes, 70 őrnagy, 318 százados, 2364 hadnagy főhadnagy, 205 hadapród tiszthelyettes, 5 főörzörvos, 7 törzörvos, 120 ezredorvos, 48 segédorvos, 33 főállat- vagy állatorvos, 210 törzörmeister, 209,248 altiszt és honvéd; összesen tehát 3430 tisztt és hivatalnok és 209,663 altiszt és honvéd. A gyalogság békeállománya: 1381 tisztt és hivatalnok, 12,893 altiszt és legény; hadi állománya 3548 tisztt és 150,731 legény; anyakönyvi állománya 2932 tisztt és 182,973 legény. Hiányzik tehát a hadi állománya 616 tisztt, míg a legénységénél fölösleg van. A lovasság békeállománya: 268 tisztt és 2903 legény; hadi állománya 549 tisztt és 14,766 legény; anyakönyvi állománya 498 tisztt és 26,690 legény. Híányzik tehát 51 tisztt, míg a legénységet illetőleg itt is fölösleg van.

* **A kik nem tudnak** az athlétikáról. Egyik dévai fiatal ember annyira szereti athlétikát, hogy a legközelebb lefolyt szászvárosi versenyek mindegyikében részt vett mint néző. Ez a fiatal barátunk a mult vasárnap athleta costumben, mely tudvalevőleg áll könnyű felcípőből, hosszú harsányból, rövid nadrágból s a vállakat s mellet meztelen hagyó csikos ingből, versenygyaloglásra indult önmagával Cserna-Keresztúrra. A nevezett falu alatt, utja céljánál szembe jó vele két keresztúri paraszt, egy öreg, meg egy fiatal. „Ez bolond“, mondja az öreg megpillantva athlétánkat, ki hosszú lépésekkel mérte a vármegye útját. „Ez bolond, bizonyosan a dévai ispotályból szökött meg.“ „Hová repülsz uram“, kérdé azután a közeledő sportmantól. „Az égbe“, volt a rövid válasz. „Ugy-e mondtam, hogy bolond, választ az öreg fiatalabb társának, ezt el kell fogunk, hogy visszakísérjük az ispotályba.“ Meg is fordult menten a két földész s neki iramodtak bolondot fogni. Athlétánk észrevéve a veszélyt, gyorsabb tempóba nógatta strimflis pegazusait s épen kellő pillanatban érte

kornak ama horhoz illő embere ennek a kisebb kornak apróbb embereire?

*

Csakhamar meg kellett szégyelnem aggodalmamat, mert a hatás, a mint mondani szokták, leírhatatlan volt. Olyan lehetett az éljenző és helyeslő tömeg a nyílt ég alatt, harcrahíváskor negyvennyolcban, mint az idegen földön terített asztalnál mi voltunk a turini diszebed után. Meglátszott a társaságon, hogy a magyarok kormányzójának, mint Helfy megszólította, sem ékesszólása, sem lángesze, nem változott, de az idők változásai dacára is folytonosan hatékony s a kortól el nem maradt. Voltak a magyar társaságban olyanok, kik a pezsgő okozta hangulatra többet adtak, mint arra, melyet a történelmi színvonalon álló napok hatása ad. Voltak olyanok is, kik a turini fogadós poharait valószínűleg az azokból merített hamis lelkesültség hatása alatt minden viszonykötettség elvállalása nélkül megmagyarosítani törekedtek. Ezekről a mindenütt előforduló kivételektől azonban eltekintve, a nagy többség ünnepélyes hangulata emelkedetté vált, méltósága pedig egy oly lelkesedésnek adott helyet, melyet szóval, betűvel visszaadni csak a toll leghatalmasabbjainak adatik. Én legalább soha sem fogom megpróbálni leírni sem ezt, sem azt a perces, melyben Kossuth Lajos kezét kezemben éreztem.

Ezért ugyan összeszidott az a jámbor szerkesztő, a kinek én Turinból „azonnal“ levelet ígértem, de mindegy. Miután a hatás mindenkin másképp ütött ki ennyi nekem is megbocsátható. Az egyik utitársam kifogta a Kossuth lovat, a másik ehez nem jutott, de legalább a haza írott levelében a hencsér lelkesültség első nyomása alatt megírta, hogy megtette. A harmadik minden áron koccintani akart Kossuthal, a negyedik nekem komolyan indítványozta, hogy vigyük haza *őt* rögtön. Persze, megválasztjuk követnek. Azzal józanítottam ki, hogy ez nem lehet, mert akkor odavész az uti jegyünk Párisig. — Az ötödik azt fundálta ki, hogy ő minden

el a Furka herenc nra. or megmenekült üldözötől. A 9 km. u 50 perc alatt tette meg, a mi szép eredmény, még akkor is, ha bölcszámítjuk, hogy fiatal barátunk órája, kivált a reggeli felkelés idejekor rendesen késni szokott.

* **Halálozás.** Szalavec Agoston ákosi földbirtokos f. hó 18 án Ákoson 73 éves korában, özvegységének 3-ik évében elhalálozott. A megboldogult elhunytát nagy számu családtagok gyászolják. Temetése f. hó 20-án ment végbe nagy részvét mellett. Béke poraira!

* **A magyar színhészet jubileuma.** A jövő esztendőben lesz száz eszjendeje annak, hogy Kelemen László az első magyar színhéladást tartotta Budán. A magyar színhésgyesület hivatalos közlönye, a „Színhézek Lapja“ tegnapi számában, melyben ajánlja, hogy e nevezetes évfordulót tegye a mai színhészet emlékezetes ünnepé. A lap ez alkalomra a következő programot ajánlja; 1. A főváros összes színházaiában díszelőadások rendezése, a segély és nyugdíj alap javára. 2. A színhészi nyugdíj palota felavatása. 3. Színhéskiállítás. 4. Színhéz-népgyűlés. 5. A budapesti magyar színhészet százéves történetének megírása. A program azonban ilyen alakban aligha lesz megvalósítható, mert a nemzeti színház igazgatója kijelentette, hogy a nemzeti színház külön fogja az évfordulót megünnepelni.

Irodalom.

— „Ország-Világ“ Október-december. Szerkeszti Benedek Elek. Az „Ország-Világ“, a legnagyobb és legaztebb magyar képes és szépirodalmi lap, mely Benedek Elek gondos szerkesztésében évről-évre nagyobb kedveltségnek és elterjedésnek örvendő, az új évvel fennállásának tizedik évfolyamába lépett. Sokkal szebb mult áll e lap mögött, semhogy hangzatos programra volna szükség. Az „Ország-Világ“ tartalma: egy eredeti és egy fordított regény, több novella, tárca, ismeretterjesztő közlemények, élet- és jellemrajzok, közlemények s nők részére „Nők Világa“ címen egy gondosan szerkesztett rovat, melyben számos divatkép, divatlevél, háztartási, kertészeti tanácsok s egyéb nőket érdeklő apróságok vannak közölve. Az „Ország-Világ“ előfizetői évenként hat művészi becsúfény- és színnyomatu műmellékletet kapnak s ezen kívül minden évben jelen meg külföldi képes lapok példájára egy rendkívüli ünnepi szám, melyet míg nem előfizetők csak 50 krért szerezhetnek meg, a következő évi új előfizetők is ingyen kapják egész éven át. Ilyen volt 1888-ban a karácsonyi ajándékul szánt ünnepi szám, mely a képviselőház ötven író tagjának arcképét közli s ugyanazon nagyírlekű dolgozatait, névalírástak hasonmásával. Megjegyezzvén, hogy a nagyérdéki számhoz a benne levő művészi képeken kívül egy nagyszabásu színnyomatu műmelléklet is volt csatolva (Thuman: „A szerelem tavasza“), azonkívül egy cinos népdal zongorára s hogy e számot úgy közvetlen a kiadóhivatalnál, mint bármely hazai könyvkereskedés útján meg lehet rendelni. Közöljük néhányának nevét az e számba közleményeket adott képviselők közül. Nevezetesen: Jókai, Csernátony, Mikszáth, Vadnai, Podmanicky, Ábrányi, Kaas, Hegedüs, Visi, Bekics, Láng, Falk, Grünwald, Apponyi, Szathmáry, László M., As-

külön küldöttséggel befurakodott Kossuth lakására s így ötször mutatta be magát ő előtte. Így ment ez tovább.

Rajtam pedig kiűtött a legbolondabb, egy névtelen láz. Legjobban szeretném a kisebb rendűek szemérmességének nevezni. De nevezzük bárhogy is, ez a láz az oka, hogy ma sem vagyok képes elfogultság nélkül emlékezni a turini napra s arra a a férfira, ki miután megcsinálta az önvédelmi harcot s fényes napjainkat, — miután a balszerencsében elcsüggedés helyett idegen nemzeteket próbált megmozgatni mi értünk, — mindezek után sem komor pessimizmusba nem burkolózik, sem el nem pihen. E helyett abban a korban, melyben míg a pórnak is osztályrészült jut, ha nem a siker, legalább a nyugalom: abban a magas életkorban és oly dicsősen tevékeny mult után nem nyugalmat keres, hanem egyedül azt, hogy miként élhessen és használhasson hazájának, melytől nem annyira törvényes tilalmak, nem gátló szuronyhatalom, hanem főképen és mindenekfelett elveinek törhetlensége miatt távol kell élnie.

Mindebből pusztán nem az következik, hogy a magyar nemzet nem veszhet el soha, mert nagy férfai vannak és fenntartó példái, hanem következik egy sokkal kisebb fontosságú dolog is. Hogy létszálljak a lelkesültség ünnepi magaslatairól a magunk köznapiságáig, megkérem Önt, uram! Szerkesztő ur, mondja meg dr. Fortunátus urnak, hogy tisztelem, de nincs igaz! Mert diszebed után, vagy diszebed előtt, az egyre megy: *Satyrt írni nagy nagyon könnyű, vagy épen séggel lehetetlen.* Nekem pl. mindig lehetetlen.

De a magyar szépirodalom érdekében őszintén kívánom, hogy legalább neki — könnyű legyen.

Dr. V. Zs.

h, Berzovicy, Weckerle, Helfy, Irányi, Illyés Bálint, Grecoák, stb. E nagyjórdeki számot az 1889-ben belépő előfizetők ingyen kapják. Az október-decemberi negyedben folyik P. Szathmáry Károly „A szép püspökné” és Ridder Haggard „Szép Ágota” című regénye. E két regényen kívül novellák Petelejtől, Báronytól, Abonyitól, Kaposi Bélától, Szécsi Ferenctől, stb. Tanítók és tanítónők 10 frt helyett 8 frttal fizethetnek elő az „Ország-Világ”-ra, melyet 8 frtért rendelhetnek meg az „Egyetértés” és a „Budapesti Hírlap” előfizetői is. A szerkesztőség nagy gondot fordít a talányrovatra is s a talánymegfejtő előfizetői közt hetenkint értékes könyveket, zeneműveket eredeti rajzokat sorsol ki. Az „Ország-Világ” könyvársai uton is megrendelhető két heti díszes borítéku füzetben. Mutatványszámok kívánatra ingyen küldetnek. Előfizetési feltételek: egész évre 10 frt, félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr, egy óra 85 kr, egyes szám 10 kr, füzet [kettős szám] 40 kr. Az „Egyetértés”-sel együtt rendelve: Egész évre 28 frt, félévre 14 frt, negyedévre 7 frt. A „Budapesti Hírlap”-pal együtt rendelve: Egész évre 22 frt, félévre 11 frt, negyedévre 5 frt 50 kr.

— „Az orgonajáték gyakorlati tankönyve” jelent meg legközelebb Pécsen, íszerzője Németh Béla ügyvéd. E könyv egy ideig nem használt, de felette könnyű módszerrel tanítja meg az orgonajátékot, s vele együtt a zeneharmoniai ismereteket s akként vezeti a tanulót, hogy képes legyen saját zeneeszméit önállóan tovább kifejtetni és a billentyűzeten otthonias kellő jártasságra szert tenni. E cél elérése-re a hármass hangzást használja fel alapul, melyből kadenciát alkot s e kis zenekepletet az egész művön át fokozatosan idomítja s bővíti fokról-fokra a rokon és egyéb hangzásokkal s azok használati módjaira utalva a tanulót, rövid idő alatt vezeti be a zene titkaiba, miért e könyvet nemcsak házagópótlónak, de uttörő műnek is lehet nevezni. A mű egyuttal módszertani vezérkönyvvé is használható s szaktekintélyek által tett tanítási kísérletek feltűnő eredményre vezettek. A könyv könnyen érthető magyarsággal van írva s zenei remekírókból vett számtalan példakkal ellátva s így nemcsak tanítók, képezdék számára ajánlatos, melyeknek az szánva van, hanem azoknak is hasznos, kik jártékukat könnyű szerrel megjobbitani, vagy kik a harmoniumon való játékban akarnák magukat kiképezni. Megrendelhető a szerzőnél Pécsen 1 frt 50 kr. beküldése mellett, bolti ára 1 frt 80 kr.

— A Pesti Hírlap, mely ma kétségbevonhatlanul legnagyobb elterjedésnek örvend a magyar nyelven megjelenő lapok közt (hogy legnagyobb mennyiségben megjelenő lapok közt, arról hivatalos számadatból lehet meggyőződni a kereskedelmi miniszteriumban), eddig is a saját tudósítói nyert eredeti értesülések egész tömegével szokott ugyan megjelenni napról-napra, mégis most — a politikai és társadalmi élet új fölpezdültével — jónak látta tudósítóinak számát szaporítani. Alig van ma már jelentékenyebb városa Magyarországon, hol saját külön tudósítója nem volna a Pesti Hírlapnak; oly európai főváros pedig egyáltalán nincs, honnét eredeti távirati tudósításokat nem kapna. Rövid napok múlva pedig telefon-összeköttetés létesülvén Bécs és Budapest között, a Pesti Hírlap a legelső bécsi lapok legutolsó, azaz legkésőbbi híreit is három perc alatt előszóval fogja megkapni s így hírt és távirati rovata a leggyorsabb eredeti értesülések leggazdagabb tárházát fogja képezni. Gyors és jó értesültség minden versenyén kívül lesz ez valóban! Mindenki meggyőződést szerezhet róla, ha a Pesti Hírlap kiadóhivatalától (Budapest, Nádor-utca 7. sz.) mutatványszámot kér, melyet egy hétig ingyen és bérmentve küldenek. Ugyanott lehet előfizetni is, negyedévre 3 frt 50 kr, egy óra 1 frt 20 kr. beküldése mellett; a mit jó lélekkel magunk részéről is ajánlhatunk mindenkinek.

CSARNOK.

Vendégeim.

— Karc. —

„Kis ablakom be van növe virággal” . . . Folyondár hálózta be. Sok tekintetben jó ez. A füst szabadon száll ki a már lassan hervadó levelek között s avatatlan tekintetek nem hatolhatnak be titokzatos magányomba. Az ég borult, finom szemekben szítál az eső. Az őszi szél meg-megrázza a letartolt lombokat s felkapva egy-egy zizegő, sárgult levelet, kavargatva viszi magával odább-tovább . . . Kezdek felfedezni magamban némi hajlamot a sentimentalismus iránt. Melancholikus kedélyvel, busan nézek a tová szálló levél után. Együtt élt öveivel, szeretteivel boldogan, majd elszakadva tövétől ádáz végzete ellenállhatatlanul üzi messze, messze. A távolság mindig nagyobb, az ür mindig mélyebb — a vágy vissza vonzza, de balvégzete lenyűgözve tartja a röghöz, a porhoz, miglen maga is rög — porrá

lesz. — Isten veled szállingó kis levél, sorsod sorsommal oly rokon!

Ismerem magam. (Ez ugyan kissé önhitt állítás.) Midőn ez érzelmek, a pessimismus bizalmatlansága erőt vesz rajtam, mint egy látatlan ellenséggel szemben, harcot kezdek önmagam ellen. Más irányt adva gondolatmenetemnek, olyan dologhoz fogok, mely igénybe veszi mindenek előtt látó érzékemet. Most is belemerültem — az olvasásba. Hogy mit olvastam, az egészen mellékes, de hogy a roszakaratnak utját szegjem, kijelentem, hogy nem a „Figurát.” — A szívet tanulmányoztam. De nem azon szívet, melyet sátrában oly olcsón veszteget a mézeskalácsos s mit oly mohón követeltem boldog gyermekkoromban vásárról hazatérő szüleimtől — hol az én szívem — add ide szívemet! — s megkapva, rövid szemlélés után festékestől megettem a reá ragasztott cifra papírral együtt. Nem is azon szívetek, melyek gyöngéd kezek által mandulával vegyes tésztából idomítva még a közel multban is oly jól estek nekem: nem is azt, mely a tizenhatodik év tavaszán először kezd a merengő kis leány kebelében szerelemtől dobogni s mely annyi kétség s remény kuforrása, — hanem a szív mint szerv functióit azon korban, midőn még nem is gyermek, csak ébrénynek nevezetik a későbbi bűnök, szenvedélyek az élet viharai által korbácsolt gyarló ember!

Erre a szegény szívre annyi sok mindent ráfogunk a mindennapi életben jogtalanul. Egyikről azt mondjuk, hogy kemény, másikról lágy, fogékony, jó, rossz, szerető szív, stb. A költő énekel a lányka csalódott, busongó szívével s a zsarnok kegyetlen szívet átkozza lantján. Pedig a szív királynál, koldusnál nem különböz. A szegény diurnista s a pöffeszkedő bankár szíve egyforma, legfeljebb ez utóbbiak el van hájasodva, de az mindegy, hivatása csak egy marad: mindig friss vérről látni el a szervzetet.

Abba csak megnyugodnám, hogy a koldusnak meg az afrikai emberevőnek olyan a szíve mint az enyém, de hogy annak a lelketlen uzsorásnak is dobog valami keblében éppen úgy mint nekem, ezt nem tudom elhinni. Pedig még is úgy kell lennie, mert írva vagyon ebbe az előttem fekvő vaskos könyvbe fehér alapon fekete betűkkel. E szerint annak a kis szende lánykának, ki a szemközt lévő ablaknál oly szorgalmasan varrogat s ki midég oly kedvesen pirul el, ha véletlenül tekintetünk találkozik, ennek a kis mellénykéje alatt lüktető szívecskeje — meg annak a hájas, kacsa léptekkel közeledő házmesternének a szíve . . . na ez még is borzasztó! Ha úgy is van, rosszul van így! De hát a világrendet fel nem forgathatom az ő szép két szeméért, tehát legjobb lesz, megnyugodni benne.

Már éppen azon voltam, hogy elhiszem az ugy is megmásíthatlant, midőn az előszobában rémes suttogást hallok. A következő pillanatban könnyed léptek közeledő zaja ajtóm felé fordítá tekintetemet. Egy kis szünet — halk kopogtatás s belép egy ismeretlen fiatal ember.

— Alázatos szolgálja!

— Jó napot! (Nini, hisz ez az én emberem, kit ugy megsétáltattam a minap.) El nem fojthatám a futó mosolyt, mely őt úgy látszik zavarba hozta, mert kissé elpirult.

— Mivel szolgálhatok?

— En Svimmer Jakab férfi szabó vagyok.

— Nagyon örvendek. E szerint ön nem turista ugy-e bár?

Elértette a célzást s oly zavarba jött szegény, hogy még a kalapját is elejtette. Bizonytalan, tétova tekintete elárulta, hogy nem a legkényelmesebben érzi magát. De tartoztam neki ezzel a kis leckével.

— Még mindig nem tudom uram, hogy miben lehetek szolgálatára, folytatám, mert nem emlékezem hogy valaha igénybe vettem volna művészetét!

— Én főnököm, Földesi Soma (alias Feld Sam u ur megbízásából bátor voltam uraságotat felkeresni a nálam levő pár forintnyi számla kiegyenlítése végett. (Hm! Itt jó lesz abban hagyni a gunyolódást s enyhébb hurokat pengetni!)

— Hja, bocsánat! Földesi? Igen, igen, némi csekélységek — tessék helyet foglalni! Hanem mondja csak kedves Svimmer ur egész őszintén, hogy talált lakásomra?

— Főnököm utasítása szerint voltam oly bátor a „bejelentési hivatalban” tudakozódni.

— Na derék! Maga ügyes ember. (Átkozott fickó, persze arra nem is gondoltam!) Szokott dohányozni, nemde? Tessék, gyújtsd rá! (Itt már bőrszívar dukál!)

— Köszönöm . . .

— Na, na, sohse genirozza magát!

Emberem kezdte magát jól találni nálam.

— Nézze kedves barátom (?) szokott maga vereseket irni?

— Én? — kérdi bámulattal, — nem szoktam.

— Na azt okosan teszi. De olvasni szokott ugy-e bár?

— Ó igen, minden nap elolvasom a „Kis Újság”-ot. [Ez éppen neked való, gondolám.] Hát regényt nem? De azt is folytatát mindinkább zavartan a különös kérdések miatt.

— És melyik szerzőt szereti legjobban?

— Többnyire francia fordítást olvasok Ponson urtól. [Persze, kitűnő rémregények.] Igen? Ponson, a kedves Ponson! Nagyszerű író! Mily érdekesen tudja felizgatni az ember képzelődését! Minden lapon egy megrendítő gyilkosság, minden fejezetben két-három házasságtörő asszony! Ah, valóban nem csalódtam, midőn mondtam az előbb, hogy ön ügyes ember.

Svimmer ur nevetséges feszegetéssel igyekezett tiltakozni a bók ellen, de jól esett neki s önelégült mosollyal bodor füstkarikákat eregetett a potya szivarból.

— Miután ön okos, olvasott ember, lesz szíves ugy-e véleményt nyilvánítani egy fontos kérdésben?

— Ó kérem — viszonzá tulboldogan. (Jákób kezdte ugy találni, hogy ő genialis ember.)

— Mikor kegyed bejött folytatám, kellemetlenül zavart meg. Nem szemrehányásként mondom a világért sem, de éppen a felett gondolkodám, hogy kinek van igaza? A tudósnak-e, ki azt írja, hogy az emberi szív normális viszonyok mellett egyforma minden hatandó keblében s hogy szív nélkül élet nem képzelhető. Ezzel ellentétbe jó a költővel, ki sokféle szívet ismer, sőt mi több, lantján olykor a „szívtelenekre” hívja fel a sors ádáz haragját.

— Szerény véleményem szerint ez csak „poetikai likácia” [poetika licentia akart mondani a jámbor!] Szíve van mindenkinek uram, érzem tudom, tévé hozzá sóhajtvá.

— Ah! ugy látszik szerelmes a gyerek! Csak azt az ostoba számlát ne szorongatná ujjai között! Na de szerelmes a fickó s ugy látszik reménytelenül, mert fájdalmasan sóhajtott. Ezen a nyomon haladok tovább. Tán tudok még a szerelmesek hangján, „hisz voltam én is valaha . . .” De ne szóljunk erről! Majd új reményt, vigaszt keltek szívében, s ő elérzékenyülve hálás szívvél tér vissza főnökéhez vivén neki nem pénzt ugyan, de egy szebb jövőre szóló ígéretet.

— Igaza lehet barátom. Én is olvastam egykor erről, a hogy is mondta? igen! „poetikai likáciáról.” Persze ez nem jutott eszembe. Nem hiába: több szem többet lát, mondja a közmondás. Hanem kegyed oly bus, folytatám lágyabb hangon, mióta a szívről beszélünk, talán gyöngédtelen . . .

Csiriri ri ri ri . . . ri . . . ri — ri — ri . . .

— Tyhü! Ördög és pokol! Mily borzasztó hangok. Ijedten ugrottam fel, vendégem pedig majd, hogy hanyat nem vágta magát székestől. Oda a poezis! Nyomorult „veckerjel” most tud ébreszteni midőn nem alszom. Oda ugrottam s elzártam. Késő volt. A pokoli műszer felébreszté Svimmer urban az alvó sneidert! Midőn visszaültem székemre ő ott állt asztalomnál szétterjesztett papírlappal kezében.

— Ó ne bánts! Hagyjuk azt kérem. Tessék, folytassuk a megzevart eszmecsere!

— Boesánat viszonzá üzleti hangon, (minden szerelmi bánatos árnyalat nélkül) de már eddig is soká maradtam s főnököm igen szigorú ember.

— Igen sajnálom, de akkor nem tartóztatom tovább. Üdvözlöm Földesi urat, kedves főnökét, aztán legyen szerencsém máskor is . . .

— De . . . bocsánat . . . a számlát még nem tetszett megnézni.

— Ó az nem sürgős. Majd máskor. Most nem akarom feltartóztatni. Isten önnel!

— De kérem folytatá nyugtalankodva, főnököm lelkemre kötötte, hogy vissza ne vigyem a számlát!

— Ugy? ha csak az a baj, ezen segítünk. Menyi az összeg? Hetvenöt forint mindösszel Csak! Bagatell!

— Szolid cég vagyunk, viszonzá mosolygó arccal.

— Tudom. — (Azt hiszi a bolond, hogy fizetni akarok, azért vigyorog ugy.) Na csak várjad!

— Tehát a számlát itt kell hagynia?

— Igen is kérem, szólt kezeit dörzsölve.

Helyes viszonzám átvéve az iratot. Azzal kinyitám fiókomat s kivettem belőle egy kész elismervényt. — Tucát számra hever nálam az ilyen, csak nevemet kell alá írnom s az összeg helyét kitölteni. Hamar végeztem. Nyugodtan összehajtam s feléje nyujtom. Tessék!

— De kérem szólt álmélkodva — ez nem pénz!

— Mit? kérdem sértődve, maga azt meri mondani? jegyezze meg magának uram, hogy az én aláírásom nem bliktri! Én jó ember vagyok, folytatám mindinkább emelt hangon, de ha megharagitanak akkor . . . Különben is, ön eleget tett megbízatásának. A számla itt marad. Ezt adja át főnök-

kének legközelebb be fogom váltani. Most pedig volt szerencsém! ajánlom magam!

A hang megtette a hatást. Félte hogy a potya szivar utvn kidobás következik. Zsebre tette az írást s alázatos bucsu vétel után szép csendesen elment.

Még le sem csilladodott erőltetett felhevülés, hirtelen ajtóstól bérohan hozzám Kerekes Gyuszi. Kalapját egyik sarokba, botját a másikba, magát pedig ágyamra veté. Az ágy recsegett s két deszka kiesett belőle. — Jaj végem van! oda vagyok, meg-vagyok löve!...

— Vagy a macskát! összetörted az ágyamat. Bejössz az emberhez, mint egy fergeteg s azt sem mondog, hogy befellegzett!

— Jaj végem van! tönkre vagyok silányítva!

— Eredj a manóba! beszélj okosan, mi lelt?

— Semmi... az az hogy megvagyok halva!

— Ne komédiázz már, mert mindjárt eret vá-gok rajtad. Fogsz végre érthetően beszélni?

— Jaj dehogy fogok, dehogyl meg kell bolon-dulni, itt van az — apám, szolt nyoszörögve.

— Hát ezért vagy úgy kikelve? szép szülei szeretet, mondhatom! Kelj fel az ágyról, egész összegyűrted. Nálam a székre szokás ülni. Igyál egy pohár friss vizet, ha már úgy megijedtél az apád-tól, — aztán mond minek jöttél?

— Képzeld, szolt siri hangon, ezelőtt egy órá-val jött az apám. A reggeli vonattal érkezett s a ministeriumnál végezvén dolgait, hivatlanul, várat-lanul betoppa lakásomra. Holnap utazik s ma még elakarunk menni a nemzeti színházba.

— Szép szándékkal vagytok!

— Van a manó, dehogy vagyok! az öreg akar menni s kiküldött, hogy vegyek neki meg magam-nak egy-egy zártszéket.

— Akkor nem helyes uton jársz fiam, mert a színház nem erre van, én pedig nem árulok je-gyeket.

— Jaj, ne bosszants kérlek! Halgass végig.

— Hallom!

— Elküldött, de pénzt nem adott.

— Ez baj!

— ...Nem is sejtven, hogy nekem már hatodi-kán ne legyen pénzem.

— Mért nem montad neki?

— Az nem lehet, csak nem blamirozom ma-gam előtte. Most mit csináljak?

— Tölem kérde?

— Már bejártam minden ismerősemet, te vagy az utolsó reményem. Adj vagy tíz forintot kölcsön?

— Ja, ja! rég láttam annyi pénzt egy csomó-ban! S tudod mióta az utolsó bankóhamisítót elfog-ták, azzal az eszmével is felhagytam, hogy pénzt csináljak.

— Hadd el kérlek a tréfát! ez komoly dolog. Se-gits rajtam azzal a rongyos tíz bikával!

— De értsd meg, hogy nincs! Az előbb volt itt a suszterem, aztán meg a szabó.

— Csak nem fizettél nekik?

— Annyi magamhoz való eszem volt, de mind-annk dacára sincs pénzem jelenleg.

— Az nem lehet! a holnap első napjaiban?

— Furesa, magadról tudhatod.

— Persze, persze. Akkor végem van. Az apám-hoz nem mehetek jegy nélkül vissza, már idő sincs reá, Meg kell bolondulni megölni magam...

— Mivel te?

— Az igaz, erre boldogabb napjaiban soha sem gondolok. A pénz elmegy s ilyenkor meg sem lehet halmom.

Izgatottan járt fel s le szobámban. Egyszerre észre veszi éjjeli szekrényemen kis revolveremet.

— Itt van ő! kiáltá felkapva a revolvert s szinpadí állásba helyezkedve halantékának szegzé: „Pénzt vagy megölöm magam!”

— Csak rajta! De előbb fizess ki a két töl-tény árát, mert neked egy kevés lesz.

— Te, hát csakugyan meg van töltve ez a bolond jószág? kérdé leeresztve karját.

— Meg ám, de nagyon! jó lesz nem bolon-dozni vele. Tudod azt mondja a közmondás, hogy a tollu seprű is elsülhet, pedig az meg sincs töltve

— És képes lennél nyugodtan végig nézni ha megölném magam?

— Én? sokkal nagyobb svihák vagy semhogy ne félnéd a halált. De különben sem segíthetnék rajtad. Neked pénz kell, az pedig nekem sincs!

— Dehogy nincs! Mutasd csak a tárcád,

— Tessék!

— Vivát Soroksár! Hisz itt szép kékítés pa-pirok vannak, simított uj forintok.

— Az ám! Számold meg csak.

— Egy... kettő... biz ez csak öt pengő!

— Na ládd, ez az összes pénzem.

Merengve nézegette s pénzt, újra számítá, de biz az csak annyi volt.

— Miért nem csinál az Isten csodát, sóhajtá. Ha minden forint egyet fiadzanék, éppen tíz lenne.

— Valóban? kitűnő matematikus vagy hogy ezt papir nélkül kiszámítád!

— Na de veszett fejszének a nyele! Jegyre ez elég lesz. A vacsorát majd fizeri az öreg.

— Hohó barátom, nem oda Buda! Az a pénz enyém.

— De csak ide adod, remélem?

— Nem lehet, mert szükségem van reá.

— Reggel vissza hozom. Tudod az öregem a reg-geli vonattal haza utazik s megtéríti költségemet busás kamatokkal, mert tervbe van egy nagyobb mérvű pumpolás.

— Az ám, csak hogy nem látlak addig míg el-nem vered a pénzt.

— Nagyon őszinte vagy, de most az egyszer csalódom. A vonattól egyenesen ide hajtatok! „kon-flissal” biztos lehetsz benne... Na, ugy-e jó lesz? csókolom azt a haragos pofádat!

— Ne ijesszess kérlek! Vidd inkább a pénzt is csókoddal együtt.

— Hála Istennek csak hogy megjött az eszed. Te vagy a világ legjobb embere.

— Na csak siess, mert lezárják a pénztárt smeg-ver az apád.

— Sietek sietek, pá-pál a viszonzításra hol-nap. Álmodj szépeket, kiáltá vissza az ablakon!

Busan néztem távozó — pénzem után...

Ni a szélházi! a nagy sietésbe nem elvitte a revolveremet. A legelső zálogházba becsapja, azért is kap vagy két forintot. — Nem baj, elsejéig leg-alább én sem halhatok meg, mert addig Gyuszinak hírét sem hallom.

Hanem mára már elég volt ebből az örökös zaklatásból. Az igaz, hogy már nem vihet el tölem senki semmit, de legalább nyugalmam maradjon.

— Hallja maga Borcsa néni! ha még ide ma bebocsát valakit, én azonnal felmondom a lakást. Maga is olyan feledékeny mint a vén cigány! mon-dam, hogy ne cresszen be senkit.

— Ifju barátait csak be kell eresztenem, fakadt ki az öreg.

— Hisz éppen ez vitte el a pénzem, gondolám magamban. Senkit, még ha édes testvéremnek val-laná is magát! Mondja, hogy nem vagyok itthon, hogy nem is szoktam haza jönni soha, azaz hogy... egyszerűen ne háborgassanak!

— Jól van jól, dünyögé a vén mámi. Nagyobb biztonság okáért még az ajtót is becsuktam belül-ről. Így ni! Azzal oda álltam ablakomhoz szörnyen csörgetve zsebemben a még megmaradt — „suszter” tallérokat.

Egyszerre úgy rémlett, mintha egy ismerős alak surrant volna el ablakom alatt. Dobogó szívvel hallgatództam. Nem csalódom. Az előszobában utá-nam kérdezősködött egy kellemes, csengő hang, me-lyet oly édes volt hallanom.

— A doktor ur (Pesten minden ember „nagy-ságos” s minden orvosnövendék „doktor”) nincsen idehaza, kiáltá Borcsa néni kárörvendve az érkező elé.

A bolond még elküldi legkedvesebb vendége-met...

— Nincs itthon? Ugy eljövök holnap!

— Sohse fáraszsza magát! Nincs az itthon soha. Ki tudja merre jár, nem láttam már van egy hete. (Hogy hazudik, mintha olvasná!) Legjobb lesz azt a... izét visszaküldeni...

— Na még csak a kellene! — ijedtem fel s a másik percben már nyitva az ajtó. Ide keblemre ne-mes férfi! Hamarjában egy szalmás szivart dugtam a fejébe s mig aláírtam az utalványt, balkezem kér-ges tenyerébe csusztatá megmaradt összes vagyono-mat, mit is a kegyes férfi gyakorlott ügyesség-gel sülyesztett oldal zsebe feneketlen rejtekébe...

És most fel Budáral akárom mondani: a fő-postáral! Még is igaz, hogy: lementével dicsérd a napot — s hogy: a türelem rózsát terem...

Csak legalább a hitelezőim is elhinnék!...

B—gh J—ő.

Szerkesztői üzenetek.

K. I. Mult heti tárcánk A betűs szerzője Auspitz Ármán, a n-városi „Szabadság” helmunkatársa. A másik cikk szerzőjét nem árulhatjuk el.

D. Ferenc Bpest. Verseiből egyet, illetőleg kettőt egy-beforrasztva közöltünk. A többi közül is válogatunk.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Nagy László.

Társ-szerkesztők:

Csák Alajos és Hulimka Sándor.

A közönség köréből.*)

Gyermekkert.

Néhány héttel ezelőtt jeleztük volt, hogy bizonyos ígéretek alapján a helybeli kisdóvoda érdekében a városi közgyűlés előtt a polgármesterhez intézendő in-terpelláció visszavonott s hozzánk beküldetvén, annak közlése mi is az ügy érdekében akkor jónak láttuk elhalasztani. A dolgok odáig fejlődtek, hogy most már azt látjuk jónak, hogy némi kiegészítéssel e helyen te-gyük meg a tek. polgármester urhoz a következő

interpellációt:

Van-e tudomása a tek. polgármester urnak, hogy:

1) Óvodánk vezetőnöje idejövételétől kezdve ug-bánik a 12 év óta szülők és előjáróság köznevelé-ge-désére működött dajkával, (egy kálvinista papnak ko-rán elmaradt árva, ki kisebb testvéreinek is nevelője volt) — mint a kereskedő saját pénzén vásárolt rab-szolgájával, a kinek arra sem ad időt, hogy magának és övének egy kis meleg ételt készíthessen s ha saját cselédjével a takarításnál segítettni akar magán, mind-kettőt kikergeti az óvó-szobából s bezárja előttük az ajtót?

(NB. Ezen kérdés már megoldva van, mert a dajka nem bírván az óvónő gyöngéd bánásmódját ki-állani, lemondott s már ott is hagyta az intézetet)

2) A mióta az óvónő állomását elfoglalta, soha egyetlen foglalkoztatott munka-negyedórát sem adott, sőt az óvoda tulajdonát képező foglalkoztatási munka-mintákat a üővendékeknek mind elajándékozta.

3) Van-e tudomása, hogy az intézet által szem-léltetés céljából terménymagvak gyűjtésére vásárolt üve-geket kiürítve, szilvaival telítette meg?

4) Van-e tudomása arról, hogy az úgynevezett „mozgóbetű”-ket — igaz ugyan, hogy ma már nem használatnak s csak mint a kor régi emlékei tartattak fent, — a gyermekeknek főveny lapátolására kioszto-gatta.

(Ebben is meg van az eszmerokonság, mert hiába tanulja meg valaki a betűt, még is föld alá hantolják.)

5) Van-e tudomása arról, hogy a tek. polgárme-ster ur által választott dajka midőn állomását el akarta foglalni, oly kedélyes fogadtatásban részesült, hogy az óvodának azonnal sarkát mutatta, soha oda vissza nem térendő.

6) Igaz-e, hogy a tek. polgármester ur kiadta kezéből a dajka kinevezésnek alapszabályilag biztosított jogát, sőt köteleességét?

Ha mindezek igazak: óvodánk céljával s jövő fejlődésével megegyeztetethetőknek találja-e tek. polgár-mester ur?

Neked: ki?!

*) Ezen közleményért a felelősség a beküldőt illeti.

Szerk.

„Képes Családi Lapok.”

Szépirodalmi és ismeretterjesztő Képes hetilap.

Felhívás a művelt magyar olvasó közönséghez!

A „Képes Családi Lapok” jelenleg már az ország minden vidékén, a legtöbb művelt magyar közönség ren-des házi barátja.

Közkedveltséget és elterjedtséget az által ért el, hogy mindig hazafias irányban s úgy van szerkesztve, hogy a sarduló leánykának is bátran a kezébe lehet adni s ő mellett az anyák, anyák és nagyanyák s min-dig megfelelő szórakozást és hasznos olvasmányokat ta-laljanak benne. — A „Hölgyek Lapja” című mellék-le-tünk, a nők hű tanácsadója és szellemi titkára, a ház-tartás, a gazdaság, a kertészet, konyha, házi orvos, házi állatok, és a divat köréből megbecsülhetetlen közlemé-nyekkel kedveskedik. A „Képes Családi Lapok” képei, a legelső művészek ecsetjének köszönik létüket — A „Ké-pes Családi Lapok” a lehető legjobbat igyekszik nyuj-tani s hogy hivatásának megfelelő, azt legjobban bizo-nyítja immár 11 évi fennállása, mit hazánkban egyetlen egy hasonló irányu lap nem volt képes elérni. Minden laphoz egy külön, könyvvé köthető regény-melléklet van csatolva, mely évenként 3-4 legjobb írónktól származó becses regényt képez.

Előfizetési árak a „Képes Családi Lapok” „Hölgyek Lapja” című divatlap s „Regény” melléklettel együtt évszámra 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Előfizetéseket (a hó bármely napjától) elfogad a „Képes Családi Lapok” kiadóhivatala, Budapest, V., nagy korona-utca 20. sz.

A „Képes Családi Lapok” heti laphól mutatónyv-számokat ingyen és bérmentve küld a kiadóhivatal mind-azoknak, a kik eziránt — legelőszertibben levelezőlapon — hozzá fordulnak.

Teljes számú példányokkal még mindig szolgálhatunk.

A „Képes Családi Lapok”

szerkesztősége és kiadóhivatala

Budapest, V. nagykorona-utca 20. sz.

4-10